

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 1.7.2005
KOM(2005) 291 končno

Predlog

ODLOČBA SVETA

**o spremembi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta o
izrabljenih vozilih**

(predložena s strani Komisije)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Člen 4(2)(a) Direktive 2000/53/ES o izrabljenih vozilih¹ določa, da surovine in sestavni deli za vozila, razen v primerih iz Priloge II te direktive, ne smejo vsebovati svinca, živega srebra, kadmija ali šestvalentnega kroma. Ta seznam izjem se lahko spremeni glede na tehnični in znanstveni napredek. Komisiji pri tem delu pomaga odbor, ustanovljen s členom 18 Direktive 75/442/EGS² o odpadkih.

Na podlagi tehnične in znanstvene ocene je Komisija ugotovila naslednje:

Navedba 2 a) in b) tega predloga (*aluminij za strojno uporabo*)

Tehnična ocena v zvezi z izjemo pri uporabi svinca kot zlitinskega elementa v aluminiju za strojno uporabo (navedba 2 b) obstoječe Priloge II, kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2002/525/ES³) kaže, da so na voljo nadomestki. Vendar so zainteresirane strani navedle, da so standardne aluminijeve zlitine, ki vsebujejo 1,5% svinca, še vedno potrebne za dele, povezane z varnostjo, ter dele motorja (npr. zavorni sistemi in sistemi za gorivo). Zato se predlaga, da se dovoli utežni delež svinca do 1,5 % do 1. julija 2008, s ponovno revizijo 1. julija 2007. Poleg tega druga opomba obstoječe Priloge II dovoljuje izjemo brez časovne omejitve pri uporabi utežnega deleža svinca do 0,4 % v aluminiju za strojno uporabo. Glede na to, da s tehničnega vidika ni pomembno, ali je svinec prisoten na mednarodni ravni ali ne, se predlaga, da se ta pogoj črta.

Navedba 4 tega predloga (*svinčeno-bronaste ležajne skodele in puše*)

Zainteresirane strani so v zvezi s področjem uporabe izjeme iz navedbe 4 obstoječe Priloge II (svinec v svinčeno-bronastih ležajnih skodelah in pušah), kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2002/525/ES, zaprosile za novo formuliranje izjeme, da bi razširili izjemo na vse svinčene ležajne skodele in puše ter ne le na svinčeno-bronaste ležajne skodele in puše. Pri svinčeno-bronastih ležajnih skodelah in pušah je utežni delež svinca ponavadi 21-25%. Ležajne skodele in puše brez svinca so v fazi razvoja in so se v nekaterih primerih že začele uporabljati. Po mnenju zainteresiranih strani bodo ležajne skodele in puše brez svinca v prihodnosti prevladovali pri uporabi. Omejitev obstoječe izjeme le na svinčeno-bronaste ležajne skodele in puše preprečuje tehnične inovacije in uporabo alternativnih možnosti brez svinca, ki trenutno niso popolnoma brez svinca. Zato se predlaga razširitev področja uporabe izjeme na vse ležajne skodele in puše, ki vsebujejo svinec, in ker se tehnične inovacije v vseh primerih nagibajo k nadomestitvi svinca, se omeji uporaba le-teh do določenega datuma (1. julij 2008). Tehnična ocena kaže, da težke delovne razmere zahtevajo protifrikcijski material, ki zagotavlja rotacijo gibljivih delov tudi če ni po vsej površini prisotno mazivo. Alternativne možnosti brez svinca bi morale delovati tudi v skrajnih razmerah, ki lahko nastanejo pri motorju in sistemu prenosa. Zato se predlaga revizija te izjeme do 1. julija 2007 za zagotovitev, da se lahko tehnologija brez svinca uporabi pri vseh motorjih in sistemih prenosa, ne da bi škodovala njihovem lastnemu delovanju.

¹ UL L 269, 21.10.2000, str. 34.

² UL L 194, 25.7.1975, str. 39. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 96/350/ES (UL L 135, 6.6.1996, str. 32).

³ UL L 170, 29.6.2002, str. 81.

Navedba 7 a) in b) tega predloga (*sredstva za vulkaniziranje in stabilizatorji za elastomere v obdelavi tekočin in pogonskih kolesjih*)

Tehnična ocena v zvezi z izjemo pri uporabi svinca v sredstvih za vulkaniziranje in stabilizatorjih za elastomere v obdelavi tekočin in pogonskih kolesjih (navedba 8 obstoječe Priloge II, kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2002/525/ES) kaže, da so na voljo alternativne možnosti brez svinca. Zainteresirane strani navajajo, da so svinčeni stabilizatorji pri nekaterih vrstah elastomerov že zamenjani. Popolna zamenjava pri vseh novih vozilih bo končana pravočasno do julija 2005. V primeru sredstev za vulkaniziranje zainteresirane strani trdijo, da trenutno ni mogoče oceniti dolgoročnega tveganja v zvezi z varnostnimi vidiki. Po njihovem mnenju sredstva za vulkaniziranje z utežnim deležem svinca 0,5% dajejo zadovoljive rezultate v zvezi z varnostjo v cestnem prometu. Zato je treba za te uporabe dati na voljo več časa za zadostne preskuse alternativnih možnosti brez svinca. Ob upoštevanju dejstva, da nadomestki obstajajo, se zdi dodatno leto za te uporabe z vidika varnosti v cestnem prometu utemeljeno. Poleg tega je ocena pokazala, da je v primeru sredstev za spajanje za elastomere v pogonskih kolesjih tehnično nemogoče znižati utežni delež svinca pod 0,5%. To je v primeru, ko se svinec uporablja kot sredstvo za spajanje cevi iz elastomerov ali delov elastomerov na kovino. Zato se predlaga vključitev nove navedbe za to posebno uporabo brez časovne omejitve.

Navedba 9 tega predloga (*zavorne obloge*)

Veljavnost izjeme pri uporabi svinca v bakru zavornih oblog z utežnim deležem svinca 0,5% za tipe vozil, odobrene pred 1. julijem 2003, in servisiranje teh vozil je prenehala 1. julija 2004 (navedba 12 obstoječe Priloge II, kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2002/525/ES). Vendar tretja opomba obstoječe Priloge II dovoljuje uporabo do 0,4% svinca do 1. julija 2007, pod pogojem, da uporaba svinca ni namerna. Predlagana navedba 9 določa, da se lahko ti 0,4 % uporabijo le v frikcijskih materialih zavornih sistemov. Glede na tehnično nepomembnost pogoja, da uporaba svinca ni namerna, se predlaga, da se ta pogoj črta.

Navedba 10 tega predloga (*ležišča ventilov*)

Nekatere zainteresirane strani so v zvezi z izjemo pri uporabi svinca v ležiščih ventilov, ki preneha veljati julija 2006 (navedba 13 obstoječe Priloge II, kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2002/525/ES), navedle, da sprememba tekoče serije zahteva intenzivne preskuse trajnosti in da je treba v primeru neuspešnih preskusov ponovno razviti celotni motor. Za zagotovitev varnosti v cestnem prometu se predlaga, da se rok veljave podaljša za eno leto.

Navedba 12 tega predloga (*pirotehnična sprožila*)

Ocena v zvezi z izjemo pri uporabi svinca v pirotehničnih sprožilih, ki preneha veljati 1. julija 2007 (navedba 16 obstoječe Priloge II), kaže, da so v bližnji prihodnosti na voljo nadomestki za nove modele. Vendar tehnična ocena kaže, da obstajajo različne generacije sistemov zračnih blazin. Nove generacije v sprožila vključujejo nadzorno elektroniko, prihodnje generacije sistemov zračnih blazin pa bodo vključevale več elektronike za enostavnejšo uporabo teh blazin v različnih tipih vozil. Pri obstoječih modelih sestavni deli različnih generacij sistemov zračnih blazin niso medsebojno zamenljivi, tako da sestavni deli posameznega tipa v primeru, da je treba zračne blazine po nesreči zamenjati, ne morejo biti nadomeščeni z deli drugega tipa. Zato se predlaga, da novi modeli (tipi vozil, odobreni po 1.

juliju 2006) ne smejo vsebovati svinca in da so stari modeli (tipi vozil, odobreni pred 1. julijem 2006) ter njihovi nadomestni deli izvzeti brez časovne omejitve.

Navedba 13 a) in b) tega predloga (protikorozijski premazi)

Ocena v zvezi z izjemo pri uporabi šestvalentnega kroma v protikorozijskih premazih, ki preneha veljati 1. julija 2007 (navedba 17 obstoječe Priloge II, kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2002/525/ES) kaže, da so v številnih primerih na voljo nadomestki. Za uporabo šestvalentnega kroma pri protikorozijski zaščiti v povezavi s sorniki in maticami za sestavne dele vozila nadomestki trenutno niso na voljo. Zato se predlaga, da se izjemo za to posebno uporabo podaljša za eno leto in izvede revizijo te izjeme za zagotovitev, da v teku življenjske dobe vozil ne more priti do naključne prekinitve bistvenih mehanskih delov.

Navedba 17 tega predloga (akumulatorji za vozila na električni pogon)

Trenutna izjema pri uporabi kadmija v akumulatorjih za vozila na električni pogon preneha veljati 31. decembra 2005. Uporaba kadmija v akumulatorjih za vozila na električni pogon je dovoljena brez časovne omejitve v primeru, da gre za nadomestne dele za vozila, dana v promet pred 31. decembrom 2005 (navedba 21 obstoječe Priloge, kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2002/525/ES). Na podlagi študije SUBAT (<http://www.battery-electric.com/subatdocs/WP5-006.pdf>) je bilo ugotovljeno, da v današnjem času (2005) za vozila, ki so v celoti na električni pogon, litij-ionske tehnologije predstavljajo najboljše rešitve, sledijo pa jim natrij-nikelj-kloridne, svinčeno-kislinske, nikelj-kovinsko-hidridne in nikelj-kadmijeve. Vendar obstajajo različna mnenja o tem, ali so sedaj ti nadomestki že preskušeni in pripravljeni za proizvodnjo v velikem obsegu. Med konferenco o vozilih na električni pogon, ki je potekala aprila 2005 v Monaku, je SAFT podprl tehnologijo litij-ionskih akumulatorjev za vozila na električni pogon. V nekem sporočilu za javnost je navedeno, da „je to tehnologijo v Franciji razvil SAFT. Ta tip akumulatorjev za napajanje se zaenkrat le malo uporablja, predvsem zaradi njihove cene. Vgrajeni naj bi bili v vozila podjetja SVE (HEULIEZ and DASSAULT ASSOCIÉS).“ (glej http://evs21.org/IMG/pdf/new_battery_technology.pdf).

Študija SUBAT nadalje trdi, da bi bilo treba dati proizvajalcem vozil na voljo nekaj časa za prilagoditev njihovih proizvodnih modelov in vgradnjo okolju prijaznejše tehnologije akumulatorjev v njihova vozila. Iz razprave, ki jo je imel konzorcij s številnimi zainteresiranimi stranmi, je razvidno, da „to ni izvedljivo v roku petih let“. Poleg tega so evropski proizvajalci avtomobilov zahtevali izjemo pri uporabi kadmija v vozilih na električni pogon do leta 2008.

Na podlagi zgoraj navedenega se predlaga podaljšanje roka za to izjemo do 31. decembra 2008 zaradi ohranjanja razpoložljivosti vozil na električni pogon: ta dodatni čas je potreben za povečanje kapacitete tehnologij novih akumulatorjev in zato da se proizvajalcem avtomobilov omogoči izvedbo potrebnih prilagoditev njihovih proizvodnih modelov, da bi lahko vgradili to novo tehnologijo akumulatorjev.

Revizija te izjeme se predlaga do konca leta 2007, da bi se zagotovila razpoložljivost alternativnih tehnologij akumulatorjev in vozil na električni pogon.

Navedba 18 tega predloga (optične sestavine v steklenih matricah, ki se uporabljajo za sisteme za pomoč voznikom)

Predlaga se vključitev dodatne izjeme pri uporabi kadmija v optičnih sestavinah v steklenih matricah, ki se uporabljajo za sisteme za pomoč voznikom, v avtomobilih do 1. julija 2007. Sistemi za pomoč voznikom bi voznikom s pomočjo kamere omogočili boljšo vidljivost. Steklена matrica kamere (500 mg) bo vsebovala 1 % (5 mg) kadmija. Uporaba kadmija je v tem primeru s tehničnega vidika trenutno neizogibna. Vendar so v razvoju alternativne možnosti.

Na podlagi te ocene je Komisija 28. aprila 2005 posredovala osnutek odločbe v glasovanje odboru, ustanovljenemu na podlagi člena 18 Direktive 75/442/EGS o odpadkih. Osnutek odločbe ni dosegel podpore kvalificirane večine.

Zato je bil predlog Sklepa Sveta v skladu s postopkom iz člena 5(4) Sklepa Sveta 1999/468/ES⁴ predložen Svetu. Če Svet ne odloči v treh mesecih po predložitvi predloga, sprejme predlagane ukrepe Komisija.

⁴ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

Predlog

ODLOČBA SVETA

o spremembi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izrabljenih vozilih

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih⁵ in zlasti člena 4(2)(b) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Direktivo 2000/53/ES mora Komisija oceniti uporabo svinca, živega srebra, kadmija ali šestvalentnega kroma, ki so prepovedani s členom 4(2)(a) navedene direktive.
- (2) Komisija je po izvedbi zahtevane tehnične in znanstvene ocene prišla do številnih zaključkov.
- (3) Nekatero izjeme iz prepovedi se ne smejo podaljšati, saj se je v teh primerih uporabi svinca, živega srebra, kadmija ali šestvalentnega kroma mogoče izogniti.
- (4) Nekateri materiali in sestavni deli, ki vsebujejo svinec, živo srebro, kadmij ali šestvalentni krom bi morali biti izvzeti oziroma še naprej izvzeti iz prepovedi iz člena 4(2)(a), saj je uporaba teh snovi v navedenih posebnih materialih in sestavnih delih še vedno neizogibna. V nekaterih primerih je treba izvesti revizijo rokov za te izjeme, da se oceni, ali je uporaba prepovedanih snovi tudi v prihodnosti neizogibna.
- (5) V primeru aluminija za strojno uporabo z utežnim deležem svinca do 1,5 %, ki je opisan v točki (2)(a) Priloge, bo Komisija do 1. julija 2007 ocenila, ali se mora rok za to izjemo ponovno preučiti v povezavi z razpoložljivostjo svinčevih nadomestkov.
- (6) V primeru svinčenih ležajnih skodel in puš, ki so opisane v točki (4) Priloge, bo Komisija do 1. julija 2007 ocenila, ali se mora rok za to izjemo ponovno preučiti, da bi se zagotovilo, da se lahko tehnologija brez svinca uporabi pri vseh motorjih in sistemih prenosa, ne da bi škodovala njihovem lastnemu delovanju.

⁵ UL L 269, 21.10.2000, str. 34. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2005/438/ES (UL L 152, 15.6.2005, str. 19).

- (7) V primeru uporabe šestvalentnega kroma v protikorozijskih premazih za sornike in matice za sestavne dele vozila, ki je opisan v točki (13 b) Priloge, bo Komisija do 1. julija 2007 ocenila, ali se mora rok za to izjemo ponovno preučiti, da bi se zagotovilo, da v teku življenjske dobe vozil ne more priti do naključne prekinitve bistvenih mehanskih delov.
- (8) V primeru uporabe kadmija v akumulatorjih za vozila na električni pogon, ki so opisani v točki (17) Priloge, bo Komisija do konca leta 2007 ocenila, ali se mora rok za to izjemo ponovno preučiti, da bi se zagotovila razpoložljivost alternativnih tehnologij akumulatorjev in vozil na električni pogon.
- (9) Direktivo 2000/53/ES je zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Brez poseganja v Odločbo Komisije 2005/438/ES⁶ se Priloga II k Direktivi 2000/53/ES nadomesti z besedilom iz Priloge k tej odločbi.

Člen 2

Ta odločba se uporablja od 1. julija 2005.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

⁶ UL L 152, 15.6.2005, str. 19.

PRILOGA

„Priloga II

Surovine in sestavni deli, izvzeti iz člena 4(2)(a)

Surovine in sestavni deli	Področje uporabe in datum zapadlosti izjeme	Označiti ali drugače identificirati v skladu s členom 4(2)(b)(iv)
<i>Svinec kot zlitinski element</i>		
1. Jeklo za strojno uporabo in pocinkano jeklo z utežnim deležem svinca do 0,35 %		
2 a) Aluminij za strojno uporabo z utežnim deležem svinca do 1,5 %	1. julij 2008	
2 b) Aluminij za strojno uporabo z utežnim deležem svinca do 0,4%		
3. Bakrova zlitina z utežnim deležem svinca do 4 %		
4. Svinčeno-bronaste ležajne skodele in puše	1. julij 2008	
<i>Svinec in svinčeve spojine v sestavnih delih</i>		
5. Akumulatorji		X
6. Dušilniki nihanj		X
7 a). Sredstva za vulkaniziranje in stabilizatorji za elastomere v obdelavi tekočin in pogonskih kolesjih	1. julij 2006	
7 b) Sredstva za spajanje za elastomere v pogonskih kolesjih z utežnim deležem svinca do 0,5%		
8. Spajke v elektronskih tiskanih vezjih in drugih električnih delih		X ⁱ
9. Baker v frikcijskih materialih zavornih oblog z utežnim deležem svinca, večjim od 0,4 %	1. julij 2007	X
10. Ležišča ventilov	Tipi motorjev, razviti pred 1. julijem 2003: 1. julij 2007	

11. Električne komponente s svincem v steklu ali keramični matrični spojini, razen v steklu za žarnice in glazure vžigalnih svečk		X ⁱⁱ (za komponente, razen piezo elementov v motorjih)
12. Pirotehnična sprožila	Tipi vozil, odobreni pred 1. julijem 2006 in nadomestna sprožila za ta vozila	
<i>Šestvalentni krom</i>		
13 a). Protikorozijski premazi	1. julij 2007	
13 b) Protikorozijski premazi za sornike in matice za sestavne dele vozila	1. julij 2008	
14. Absorpcijski hladilniki v avtomobilih		X
<i>Živo srebro</i>		
15. Žarnice za razelektrenje in prikazovalniki instrumentov		X
<i>Kadmij</i>		
16. Debeloslojna lepila	1. julij 2006	
17. Akumulatorji za vozila na električni pogon	Po 31. decembru 2008 bodo NiCd akumulatorji na tržišču lahko samo kot nadomestni deli za vozila, ki so bila dana na trg pred tem datumom.	X
18. Optične sestavine v steklenih matricah, ki se uporabljajo za sisteme za pomoč voznikom	1. julij 2007	X

Opombe:

- Najvišja dopustna vrednost koncentracije utežnega deleža svınca, šestvalentnega kroma in živega srebra je do 0,1% na homogeni material, za kadmij pa do 0,01% na homogeni material.
- Ponovna uporaba delov vozil, ki so bila ob izteku veljavnosti izjeme že v prometu, se dovoli brez omejitev, saj ni zajeta v členu 4(2)(a).

ⁱ Razstavljanje, če se v povezavi z navedbo 11 prekorači povprečno mejno vrednost 60 gramov na vozilo. Elektronske naprave, ki jih ni namestil proizvajalec na tekočem traku, se za uporabo te klavzule ne bodo upoštevale.

ⁱⁱ Razstavljanje, če se v povezavi z navedbo 8 prekorači povprečno mejno vrednost 60 gramov na vozilo. Elektronske naprave, ki jih ni namestil proizvajalec na tekočem traku, se za uporabo te klavzule ne bodo upoštevale. “